

5. CSS – zoznamy, selektory, pseudotriedy

Obsah

- Zoznamy
- Pomenovanie prvkov
- Selektor ID
- Pseudotriedy
- Selektor triedy
- Selektory a pseudotriedy

Zoznamy

vlastnosť	hodnoty	popis, význam
list-style-type	none disc circle square decimal lower-roman upper-roman lower-alpha upper-alpha ...	typ zoznamu (odrážka, číslo)
list-style-image	none <i>url</i>	obrázok (zo súboru) ako odrážka
list-style-position	inside outside	umiestnenie textu vzhľadom ku odrážke

Pomenovanie elementov

- Ľubovoľný prvok stránky môžeme pomenovať pomocou atribútu **id** (pri ľubovoľnom elemente).
- Napr. `<p id="navig">`, `<td id="pata">`, `<div id="hlavny">` ...
- Hodnoty atribútov **id** musia byť jedinečné v rámci stránky.
- Ak by 2 elementy mali rovnaké id, chybu odhalí XHTML validátor.

Selektor ID

- Selektor ID sa používa pre prvky, ktoré sa budú na stránke nachádzať **len raz**, napr. hlavička, navigácia, pätička atď.
- Vzťahuje sa len na prvky dokumentu, ktoré majú atribút **id** zhodný s **názvom selektoru**.
- Selektor ID obsahuje znak **#**, za ktorým je **názov atribútu id**. Napríklad **#menu**.

```
#menu {  
  color: #666666;  
  background-color: #FFFFFF;  
}
```

Zmena ukážkovej stránky

- Hlavička: spojenie buniek + **<td id="hlavicka">** + logo na pozadie + zmena pozadia a farby nadpisu
- Navigácia: **<td id="navigacia">** + pozadie
- Odkazy: farba
- Akcie: **<td id="akcie">** + pozadie
- Pätička: **<td id="pata">** + centrovanie + farba textu + veľkosť písma

Pseudotriedy

- Sú špeciálne triedy (vlastnosti), ktoré rozširujú možnosti štýlov pre niektoré elementy.
- Sú uvádzané s dvojbodkou, napr. **:hover**
- Nedefinujú sa samostatne, ale s nejakým selektorom (element, ID...)
- Zvyčajne sa používajú pri hypertextových odkazoch, ale niektoré sa môžu používať aj pri ľubovoľných elementoch.

Pseudotriedy používané pri hypertextových odkazoch

- **:link** – vzťahuje sa k ešte nenavštíveným odkazom
- **:visited** – vzťahuje sa k už navštíveným odkazom

```
a:link {  
    color: #003399;  
    font-weight: bold;  
}
```

Pseudotriedy používané pri ľubovoľných elementoch

- **:hover** – vzťahuje sa na element, ponad ktorý prechádzame myšou
- **:active** – vzťahuje sa na element, ktorý je aktívny (napr. držíme stlačené tlačidlo myši)
- **:focus** – vzťahuje sa na element, ktorý je pripravený reagovať na vstup z klávesnice

Pseudotriedy – upozornenie

- Pseudotrieda **:hover** musí byť definovaná až po triedach **:link** a **:visited**
- Pseudotrieda **:active** musí byť definovaná po triede **:hover**

Selektor triedy

- Ako odlíšiť rôzne objekty rovnakého typu (pri možných viacnásobných výskytoch)?
Napr. odkazy v navigácii a mimo nej, alebo odrážky v akciách a v texte?
- Vytvoríme triedy CSS pomocou **selektora triedy**.
- Triedy priradíme elementom cez atribút **class**.
- Atribút **class** môžeme definovať ľubovoľnému elementu.
- V definícii CSS je meno triedy uvádzané s bodkou pred menom triedy.

Triedy

- **Všeobecné** – môžeme priradiť ľubovoľným elementom
- **Pre elementy** – môžeme priradiť len konkrétnemu elementu (pre ktorý je trieda definovaná)

Všeobecné triedy

- Definícia triedy kaskádového štýlu:
.zvyrazni {
font-size: 1.2em;
color: #FF0000;
}
- V html kóde zapíšeme:
<h2 class="zvyrazni">Text</h2>
- Ale môžeme zapísať aj:
Text

Triedy pre elementy

- Dá sa použiť, resp. bude fungovať, len v elemente, pre ktorý bola trieda definovaná. V inom type elementu nebude fungovať.
- Definícia takejto triedy v CSS vyzerá nasledovne:
`nazov_elementu.nazov_triedy`, napr. `a.navig`

Triedy pre elementy – ukážka

- Definícia triedy kaskádového štýlu:

```
a.navig {  
  text-decoration: none;  
  font-weight: bold;  
  color: #003399;  
}
```

- V html kóde zapíšeme:

```
<a href="..." class="navig">Text</a>
```

- Ale **NEmôžeme** zapísať (**nebude fungovať**):

```
<p class="navig">Text</p>
```

Selektory a pseudotriedy

- Selektory (ID, tried) a pseudotriedy môžeme vzájomne kombinovať.
- Napr. (nesmú byť žiadne medzery):
  - #pata:hover
  - p.mojatrieda:hover
  - p:hover
  - .mojatrieda:hover

Selektory – zhrnutie

- Selektory elementov – pre všetky výskyty konkrétneho elementu
a { color: #003399; }
- Selektory ID – pre prvok pomenovaný pomocou atribútu id (iba raz v rámci stránky)
#navigacia { color: #003399; }
- Selektory všeobecných tried – pre rôzne prvky s atribútom class (môžu byť viackrát použité)
.navig { color: #003399; }
- Selektory tried pre elementy – pre konkrétny element s atribútom class (môžu byť viackrát použité)
a.navig { color: #003399; }

**Ďakujem za
pozornosť 😊**

Priestor na Vaše otázky